

کتاب‌شناسی و مقاله‌شناسی “فلسفه اخلاق در تفکر اسلامی”

تدوین: مهدی اخوان آخرین ویرایش: ۲۵ اردیبهشت ۱۳۹۸

makhavan77@gmail.com Website: www.makhavan.ir makhavan77@atu.ac.ir

الف) کتاب‌ها

- ۱) اخلاق ناصری؛ خواجه نصیر الدین طوسی؛ تصحیح مینوی و حیدری؛ انتشارات خوارزمی.
از این کتاب تصحیح‌ها، گزیده‌ها و تحریرهای بسیاری تهیه شده است. خواجه این کتاب را به اقتضای کتاب طهره العراق ابن مسکویه و به تکمیل آن به حکمت خُلقی و منزلی و مدنی به اشارت حاکم قهستان ناصرالدین ابی‌الفتح نگاشت.
- ۲) معراج السعاده؛ احمد نراقی؛
- ۳) جامع السعادات؛ مهدی نراقی؛ (ترجمه جلال الدین مجتبوی) انتشارات حکمت،
- ۴) تهذیب الاخلاق؛ ابن عربی؛ ترجمه زاهد ویسی؛ انتشارات جامی
- ۵) میزان العمل؛ ابو حامد غزالی؛
- ۶) فلسفه اخلاق در اسلام؛ محمد جواد مغنیه، اشارات بدر.
- ۷) فلسفه اخلاق؛ سید محمد رضا مدرسی؛ انتشارات سروش.
- ۸) فلسفه اخلاق؛ مرتضی مطهری؛ انتشارات صدرا؛ چاپ ۱۳۸۰ به بعد.
- ۹) مفاهیم اخلاقی-دینی در قرآن مجید / توشیهیکو ایزوتسو / ترجمه فریدون بدره‌ای / نشر فرزانه روز / ۱۳۷۸.
- ۱۰) خدا و انسان در قرآن / توشیهیکو ایزوتسو / ترجمه احمد آرام / شرکت سهامی انتشار / ۱۳۶۱.
- ۱۱) مبادی اخلاق در قرآن / عبدالله جوادی آملی / اسراء
- ۱۲) مراحل اخلاق در قرآن / عبدالله جوادی آملی / اسراء
- ۱۳) اخلاق در قرآن (جلد ۳) / محمد تقی مصباح یزدی / مؤسسه امام خمینی،
- ۱۴) فلسفه اخلاق (جزوه درسی) / صادق لاریجانی
- ۱۵) اخلاق اسلامی و مبانی نظری آن / شیروانی / دارالفکر؛
- ۱۶) دروس فلسفه اخلاق؛ محمد تقی مصباح یزدی، انتشارات اطلاعات.
- ۱۷) مکاتب اخلاقی (تحریر دوباره کتاب دروس فلسفه اخلاق) / احمد حسین شریفی / مؤسسه امام خمینی
- ۱۸) کلمه حول فلسفه الاخلاق (جزوه عربی) / محمد تقی مصباح یزدی / کتابخانه مؤسسه امام خمینی قم.

- ۱۹) تأثیر اجتهاد در اخلاق، پژوهش و گفتگو / سعید ضیائی فر / پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی / قم.
- ۲۰) بازمانده‌هایی از فرهنگ دوران جاهلی در تمدن اسلامی / ادوارد وسترمارک / ترجمه و تعلیقات علی بلوکباشی / انتشارات فرهنگ جاوید / ۱۳۹۶
- ۲۱) سیری در اندیشه‌های اخلاقی / محمود تقی‌زاده / انتشارات سرمدی
- ۲۲) مبانی اخلاق اسلامی / مجید رشیدپو / با مقدمه مهدی حائری / انتشارات هجرت؛
- ۲۳) مقایسه اخلاق کانت و اخلاق اسلامی / محمد اخوان / انتشارات اشراق / قم.
- ۲۴) کاوش‌های عقل عملی / مهدی حائری یزدی / انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی.
- ۲۵) گزاره‌های اخلاقی از سقراط تا علامه طباطبائی / تقریرات درس محمد سند / مصطفی اسکندری / مهراندیش.
- ۲۶) دین در ترازوی اخلاق / ابوالقاسم فنایی / صراط.
- ۲۷) دانش و ارزش / سروش / انتشارات یاران.
- ۲۸) فلسفه اخلاق در ایران معاصر / مسعود امید / نشر علم.
- ۲۹) مسأله باید و هست / محسن جوادی / انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی / قم
- ۳۰) فلسفه الأخلاق فی الفكر الإسلامی / محمود صبحی /
- ۳۱) اخلاقنا (فی الحاجه الی فلسفه أخلاق بدیله)؛ ادریس هانی، مرکز الحضاره لتنمیة الفكر الإسلامی، بیروت
- ۳۲) المشكله الخلقیه؛ ذکر یا ابراهیم؛ مکتبه مصر
- ۳۳) سؤال الاخلاق (مساهمه فی النقد الأخلاقی للحدائث الغریبه) / طه عبدالرحمن / المركز الثقافی العربی / مغرب.
- ۳۴) العقل الأخلاقی العربی؛ محمد عابد الجابری،
- ۳۵) اعتباریات علامه طباطبائی و فلسفه فرهنگ / علی اصغر مصلح / انتشارات
- ۳۶) آیین اخلاق در قرآن / عبدالله دراز / ترجمه / انتشارات آستان قدس رضوی.
- ۳۷) مناسبات اخلاق و سیاست در حکمت متعالیه / نجمه کیخا / پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی قم. ۱۳۹۷.
- ۳۸) معرفت‌شناسی اخلاق در اندیشه اسلامی / مجید ابوالقاسم‌زاده / مجمع عالی حکمت اسلامی
- ۳۹) دانشنامه اخلاق کاربردی (جلد ۵) / ویراسته احمدحسین شریفی [حاوی ۴۰ مقاله که به اخلاق کاربردی در اخلاق اسلامی پرداخته است] مؤسسه امام خمینی.
- ۴۰) مناسبات اخلاق و فقه / محمد هدایتی / نگاه معاصر / ۱۳۹۵
- ۴۱) مناسبات اخلاق و فقه در گفت‌وگوی اندیشوران / به کوشش محمد هدایتی / ۱۳۹۲.
- ۴۲) استنباط حکم اخلاقی از سیره و عمل معصوم / (دشواری‌های نظری و ملاحظات روش‌شناسی) / محمد عالم‌زاده نوری / ۱۳۹۲.
- ۴۳) استنباط حکم اخلاقی از متون دینی و ادله لفظی (بررسی چند چالش مهم در اصول فقه الاخلاق) (دفتر اول) / محمد عالم‌زاده نوری / ۱۳۹۶.
- ۴۴) اتانازی از منظر فقه و حقوق / صالحه یزدانی فر / نشر معارف / ۱۳۹۳.

ب) مقالات:

- ۱) اخلاق؛ احمد پاکتچی / دائره المعارف بزرگ اسلامي؛ ج ۹، ص
- ۲) ادراکات حقیقی و اعتباری / مقاله ششم کتاب اصول فلسفه و روش رئالیسم / علامه طباطبائی.
- ۳) اعتباریات / سروش / دائره المعارف بزرگ اسلامي؛ ج ۷، ص
- ۴) حکمای اسلامي و قضایای اخلاقی / یادنامه لاهیجی / انتشارات ارشاد اسلامي.
- ۵) رابطه تولیدی منطقی در ادراکات حقیقی و اعتباری / کیهان اندیشه؛ سال چهارم ش ۳۴
- ۶) روان‌شناسی اخلاقی غزالی / زهره سادات ناجی و محسن جوادی / پژوهشهای فلسفی کلامی، سال یازدهم، شماره ۱
- ۷) تحلیل و نقد نظریه سعادت فارابی؛ محسن جوادی، نامه مفید، شماره ۳۹، آذر و دی ۱۳۸۲
- ۸) پرسشها و پژوهشهای بایسته قرآنی در زمینه فلسفه اخلاق؛ محسن جوادی، پژوهشهای قرآنی، شماره ۱۱ و ۱۲.
- ۹) نظریه ملاصدرا درباره عقل عملی / محسن جوادی / خردنامه صدرا، شماره ۴۳، بهار ۱۳۸۵.
- ۱۰) جاودانگی اصول اخلاقی و نظریه اعتباریات / محسن جوادی،
- ۱۱) استدلال در اعتباریات / صادق لاریجانی / پژوهشهای فلسفی کلامی، سال ششم شماره چهارم
- ۱۲) توجیه جاودانگی اصول اخلاقی بر مبنای نظریه اعتباریات از دیدگاه شهید مطهری / محسن جوادی، قیاسات، بهار ۱۳۸۳
- ۱۳) نظریه اخلاقی قاضی عبدالجبار معتزلی / محسن جوادی و حسین اترک / پژوهشهای فلسفی کلامی، سال نهم شماره اول.
- ۱۴) معناشناسی حُسن و قبح از دیدگاه عامان مسلمان / محسن جوادی و محمدی شیخی / آینه معرفت، پاییز ۱۳۸۷.
- ۱۵) حکمای اسلامي و قضایای اخلاقی / صادق لاریجانی / کنگره محقق لاهیجی، تیر ۱۳۷۲.
- ۱۶) سعادت / محسن جوادی / قیاسات، شماره ۱۹.
- ۱۷) ملاحظاتی درباره اختلاف آرای طباطبائی و مطهری در خصوص احکام حقیقی و اعتباری / آرش نراقی / کتاب ماه فلسفه، ش ۱۲. نشر مجدد در کتاب مدارا و مدنیت / نگاه معاصر / ۱۳۹۲.
- ۱۸) حسن و قبح عقلی / آخوند خراسانی / ترجمه و تعلیق صادق لاریجانی، نقد و نظر، ش ۱۳-۱۴
- ۱۹) حسن و قبح عقلی و قاعده ملازمه / محمدحسین اصفهانی / ترجمه و تعلیق صادق لاریجانی / نقد و نظر، ش ۱۳-۱۴
- ۲۰) الزامات عقلی و اخلاقی / صادق لاریجانی / پژوهشهای اصولی، ش ۶، زمستان ۱۳۸۲.
- ۲۱) نظریه‌ای در تحلیل الزامات عقلی و اخلاقی / صادق لاریجانی / پژوهشهای اصولی، ش ۷، زمستان ۱۳۸۶.
- ۲۲) قاعده اهم و مهم و نظریه غیراخلاقی توجیه / از محمدهادی مفتاح، ۱۳۹۵
- ۲۳) اندیشه اخلاقی بازتابیده در صحیفه سجادیه / حامد خانی و آرزو شمس آبادی، ۱۳۹۴
- ۲۴) نسبت قبح اخلاقی با ارزش زیباشناختی فیلم از منظر اخلاق گرایی میانه رو / جواد امین خندقی
- ۲۵) فلسفه پابندی به اخلاق و مهرورزی از منظر اسلام / علی ملکوتی نیا، ۱۳۹۴
- ۲۶) از اخلاق عامیانه تا فلسفه اخلاق / جلال بیکانی ۱۳۹۴
- ۲۷) جایگاه فلسفه اخلاق در اندیشه اسلامي / محسن جوادی ۱۳۹۴

- ۲۸) پیوند اخلاق و سیاست در تفکر اسلامی / دانیل اچ. فرانک / مترجم مسعود صادقی علی‌آبادی ۱۳۷۹
- ۲۹) مبانی و اصول اخلاق تدریس براساس فلسفه اخلاق اسلامی / راضیه بیرونی کاشانی و دکتر خسرو باقری ۱۳۸۷
- ۳۰) جایگاه ریاضت در تربیت اخلاقی از منظر قرآن و حدیث / از سید ابوالفضل موسوی، محمدرضا اشکوری ۱۳۹۴
- ۳۱) خوانشی اسلامی از فلسفه اخلاق یونان نگاهی هرمنوتیکی به تهذیب الاخلاق مسکویه / مهدی خزایی و مصطفی یونسی / ۱۳۹۳
- ۳۲) اصول تربیت اخلاقی از منظر اسلام (رویکرد تطبیقی) / از بهروز رفیعی / ۱۳۹۵
- ۳۳) حفظ حیات طبیعت بر مبنای اخلاق قرآنی / از اعظم اعتمادی فر و زهرا اعتمادی فر ۱۳۹۵
- ۳۴) معیار قواعد اخلاقی در نظام سیاسی اسلامی / سیده فاطمه فقیهی ۱۳۹۵
- ۳۵) اتانازی در ادیان بزرگ جهان / آنجلیکا زیاکا / محمدعلی سلطانمرادی / ۱۳۹۴
- ۳۶) نگاهی نو به فضیلت‌های اخلاقی در کتاب کافی / سیدمحمد حسینی ۱۳۹۴
- ۳۷) نگاهی به دیدگاه اصحاب عقل و اصحاب ذوق: فلسفه اخلاق اسلامی / احمد محمود صبحی / مترجم مجتبی رحمتی / ۱۳۸۶
- فلسفه اخلاق / حسن معلمی ۱۳۸۵
- بررسی میزان انطباق مباحث برنامه های اخلاقی رادیو معارف با الگوی اخلاق اسلامی از نظر کمی / از مصطفی همدانی و سیدمحمدجواد ۱۳۹۴
- ۳۸) نقد و بررسی کتاب فلسفه اخلاق و دین / آزاده رحیمی / ۱۳۹۱
- ۳۹) پرستش، اصل بنیادین فلسفه اخلاق استاد مطهری / از مسلم محمدی / ۱۳۸۹
- ۴۰) سعادت در فلسفه اخلاق / محمود فتحعلی / ۱۳۷۴
- ۴۱) موضوع فلسفه اخلاق و حیظه آن / صادق لاریجانی / ۱۳۷۴
- ۴۲) مفهوم انصاف در اخلاق اسلامی و نسبت آن با قاعده زرین / احمد قرآنی سلطان آبادی و سعید نظری توکلی ۱۳۹۴
- ۴۳) مسأله و مفهوم خودی در اخلاق اسلامی از منظر شهید مطهری / مهدی سلطانی / ۱۳۸۵
- ۴۴) اخلاق اسلامی و مذهب اقتصادی اسلام / از سیدحسین میر معزی ۱۳۹۵
- ۴۵) درآمدی بر فلسفه اخلاق تجارت با رویکردی اسلامی / محمدجواد توکلی ۱۳۸۸
- ۴۶) پرستشها و پژوهشهای بایسته قرآنی در زمینه فلسفه اخلاق / ۱۳۷۶
- ۴۷) فلسفه اخلاق از دیدگاه استاد شهید مطهری / محمد محمدرضایی / ۱۳۸۳
- ۴۸) مقدمه ای بر فلسفه اخلاق ملاصدرا / سیدمحمد منافیان / ۱۳۸۷
- ۴۹) روانشناسی، تربیت و اخلاق اسلامی (۲): هدف و غایت روانشناسی و اخلاق اسلامی / از هادی دوست محمدی / ۱۳۶۷
- ۵۰) نسبت اخلاق دینی و اخلاق سکولار از منظر علامه طباطبایی / یعقوب قاسمی خوبی و عبدالحسین خسروپناه
- ۵۱) اخلاق مقوله‌ای از پرستش و عبادت / مرتضی مطهری
- ۵۲) فلسفه اخلاق یا طب روحانی در اسلام / مهدی محقق و علی محمد طرفداری
- ۵۳) قرآن و اخلاق از منظر امام خمینی / حسین شرفی

- ۵۴) اخلاق بازرگانی از منظر اقتصاد و اقتصاد اسلامی / یدالله دادگر
- ۵۵) مبانی اخلاق از منظر حکیم سبزواری / حسن سعیدی سبزواری
- ۵۶) خدمت‌رسانی از منظر اخلاق اسلامی / نعمت‌الله یوسفیان
- ۵۷) اخلاق از منظر علامه جعفری و راسل / زهرا شوشتری
- ۵۸) شبهه‌سازی انسانی از منظر دین و اخلاق / سیدمصطفی مطبوعه‌چی اصفهانی
- ۵۹) معیار فعل اخلاقی و رابطه دین و اخلاق / منظر شهید مطهری از عبدالرزاق حسامی‌فر
- ۶۰) بازی‌های رایانه‌ای از منظر اخلاق کاربردی با رویکرد اسلامی / سیدابوالفضل موسوی
- ۶۱) اخلاق و فرزاندگی از منظر فارابی و کنفوسیوس / محمدعلی رستمیان
- ۶۲) نقش و جایگاه عقل در اخلاق از منظر فارابی / سمیه بلبللی قادیکلایی و حمید پارسانیا